

[Hvidberg.]

som Lære og Ritus, Gudstjeneste i det hele taget, dog hører til Kirkens inderste Anliggender. Fra anden Side vil man imidlertid hævde, at man jo netop ikke lovgiver om dette indre Anliggende, men blot skaber den ydre Ramme, inden for hvilken Kirken kan gøre, hvad den selv vil. Som Forholdet nu er — siger man fra denne Side —, hvor Kvinderne ved Loven er udelukket fra Præsteembedet, kan det langt snarere siges, at der er lovgivet, saa Kirkens Frihed i indre Anliggender er berørt. Man kan alt-saa ikke rigtig blive enig om, om dette kan siges at være et indre Anliggende eller ikke, og heroverfor kunde man da sige: Skulde vi saa ikke — naar Problemet ligger saa vanskeligt, og det er et saa delikat og ogsaa et farligt Spørgsmaal — spørge Menighedsraadene som samlet Institution til Raads, inden Rigsdagen vedtager denne Lov? Derved vilde man vel dog faa et Udtryk for Kirkefolkets Mening.

Over for denne Tanke, at spørge Menighedsraadene, gør der sig to Hovedsynspunkter gældende. Imod den Tanke at spørge Raadene anfører man fra en bestemt Side naturligvis, at derved faar man slaaet fast for Fremtiden, at Menighedsraadene skal være medbestemmende ved den kirkelige Lovgivning, og saa har vi jo Kirkeforfatningen eller er i hvert Fald et godt Skridt paa Vej til at skabe os en Kirkeforfatning, hvad man fra denne Side bestemt er Modstander af. Men der anføres ogsaa fra samme Side mindre politiske og mere, man kan maaske sige, saglige Grunde imod at spørge Menighedsraadene. Menighedsraadene, siger man, er ikke nogen fuldgyldig Repræsentation for Folkekirke-medlemmer, og hvis man spørger Raadene, vilde der opstaa ikke ringe Uenighed og Forvirring. Hvis Modstanderne af de kvindelige Præster kommer i et lille Flertal, hvad saa med det store Mindretal, har det slet ingen Ret? Og omvendt, hvis Tilhængerne af de kvindelige Præster kommer i et lille Flertal, hvad da med det store Mindretal, har det slet ingen Ret? Vilde det ikke i begge Tilfælde være at anvende et Slags Flertalsdiktatur i et Spørgsmaal, som i Virkeligheden ikke rigtig kan afgøres — det føler man — ved en Flertalsafgørelse? Skal Mennesker her i Landet ikke have Frihed i aandelige Spørgsmaal, bare fordi de ikke akkurat har Flertal for deres Opfattelse? Resultatet heraf bliver, at man fra den Side siger, at Menighedsraadene ganske vist skal spørges, men de skal blot spørges enkeltvis. Man vedtager, siger man

fra denne Side, Loven og lader i de enkelte Tilfælde Menighederne selv træffe Afgørelsen om, hvorvidt de ønsker en Kvinde til Præst eller ikke.

Heroverfor hævder man saa imidlertid fra anden Side, at det virkelig drejer sig om et Indgreb i et helt Trossamfunds indre Anliggender, naar der træffes Bestemmelser, som vedrører Ordinationen inden for det paagældende Trossamfund. Folkekirken er, siger man fra denne Side, et Trossamfund og besidder alle et Trossamfunds Rettigheder over for Staten, og dette Forhold omstødes ikke af den Kendsgerning, at den danske Stat er Værge for den danske Folkekirke; den konfessionsløse Rigsdag kan ikke optræde som et Trossamfunds Ledelse og alt-saa heller ikke som den danske Folkekirkes Synode. Staten har da heller aldrig før grebet ind i Kirkens Lære og Ordination, og at vedtage en Lov som denne uden Godkendelse fra Kirkens ansvarlige Myndigheder bør man ikke inklade sig paa. Man maa forinden høre det danske Kirkefolks Syn paa denne Sag, og man har da intet andet at gøre end at spørge Menighedsraadene. Men de maa spørges netop som en Helhed. At man skulde overlade til de enkelte Raad at bestemme, om de vil eller ikke vil have en kvindelig Præst, er en Illusion, siger man. Hvordan skulde en Menighed kunne undgaa en kvindelig Præst, dersom der til denne Menighed kun har meldt sig faa eller maaske endda kun een kvalificeret Ansøger? Og hvis en enkelt Menighed tog en kvindelig Præst, vilde det jo føles som et Overgreb af anderledes tænkende Menigheder inden for Folkekirken, idet nemlig Folkekirken er en Helhed og ikke er faldet fra hinanden i enkelte Kredse. Det er et fælles kirkeligt Anliggende, her er Tale om, siger man; der maa tages Hensyn til Folkekirkeens Enhed, og den Tanke, at Rigsdagen ved ikke at vedtage denne Lov over Tvang, idet den bestemmer, at Kvinder ikke kan blive Præster, det er, siger man, at stille Tingene paa Hovedet, for det er ikke Rigsdagen, der vedtager eller ikke vedtager noget, men det er Kirken, der for længe siden igennem sin Sædvane har fastslaaet noget.

Saadan synes jeg, at disse to Synsmaader staar over for hinanden; jeg har forsøgt at faa det egentlige, at faa Kvintessensen i begge disse Standpunkter frem. Problemet er: Drejer det sig ved en Vedtagelse af denne Lov om et statsligt Indgreb i Kirkens Liv, eller gør det det ikke, og vilde man kunne redde sig ved at høre Menighedsraadene samlet? Saaledes som det hele ligger, uklart og vanskeligt, vil jeg ikke paatage mig An-